

Mäkinen (Piraattipuolue): Piraatit ja tietoyhteiskunnan koulutuspolitiikka

Julkaistu 12. huhtikuuta 2011. Kirjoittanut Joonas Mäkinen.

Piraattipuolueella ei ole virallista kantaa koulutuspolitiikkaan. Sen sijaan opetus- ja koulutuskysymykset ovat usein yksittäisesimerkkejä tietoyhteiskuntapolitiikasta, johon puolue ottaa vahvasti kantaa. Esimerkiksi tekijänoikeudet eivät saa olla oppimisen esteenä, vaan kirjoja, tehtäviä ja nuotteja tulisi niin opettajien kuin opiskelijoidenkin saada kopioida täysin vapaasti. Oppikirjasivujen alalaidassa kummitteleva "Ei saa kopioida" -muistutus saisi jäädä historiaan.

Lakimuutoksia odotellessa piraatit kannattavat mahdollisimman paljon avoimen kulttuurin luomista. Tässä avoimella kulttuurilla tarkoitetaan teoksia kuten esitelmiä ja kirjallisuutta, joita kuka tahansa saa vapaasti kopioida, levittää ja muokata. (Yleensä tämä rajoitetaan epäkaupallisiin tarkoituksiin.) Oppimateriaalit, joita rohkaistaan levittämään vapaasti, hyödyttävät muitakin kuin yhtä opetusryhmää yhden tunnin ajan, vähentävät toisten työtaakkaa, ja suurempi valinnanvara parantaa opetuksen ja opiskelun laatua. Piraattipuolueet ympäri maailman ovat sitä mieltä, että kulttuuri – niin tiede kuin taidekin – voi parhaiten, kun kaikki informaatio on mahdollisimman hyvin kaikkien saatavilla.

Niin opettajia kuin opiskelijoitakin koulutusasteesta riippumatta tulee kohdella kansalaisina, joilla on oikeuksia. Sananvapaus ja yksityisyydensuoja kuuluvat kaikille. Herkistäkin asioista tulee saada esittää kärjekkäitä mielipiteitä, tutkijoita ei tule vaientaa eikä koululaisten viestintäsalaisuutta saa rikkoa esimerkiksi käyttämällä koulun koneilla valvontaohjelmistojä. Sensuuri ei kuulu oikeusvaltioon.

Koska puolueella ei ole kieli- tai talouspoliittisia kantoja, ovat jäsenet ja ehdokkaat täysin vapaita esittämään oman mielipiteensä esimerkiksi opiskelijoiden taloudellisesta tilanteesta ja kielikysymyksistä. Piraattiaktiivien keskuudessa selvä enemmistö kannattaa perustuloa ja pakkoruotsin poistamista. Perustelen vielä oman kantani pakkoruotsin poistamiseen.

Kaikki kieliopinnot ovat hyödyllisiä – niin myös ruotsin opiskelu. Mutta niin kauan kuin pakollisella ruotsin kielen opinnoilla on selvästi negatiivisia vaikutuksia opiskeluvauhtiin ja työmoraaliin, niin perustelut, jotka voidaan esittää mistä tahansa muusta kielestä, eivät riitä. On hieno periaate, että ihmiset olisivat valmiita mahdollisimman moneen. Onhan meillä pakkomatematiikkakin, mutta matematiikan merkitys kognitiiviselle kehitykselle ja kenties työelämälle poikkeaa kielistä. Siksi juuri ruotsinopetuksen nykyisen järjestelmän ylläpito ei ole erityisen perusteltua.

Tällä hetkellä suuri osa ruotsinopintojen vastustuksesta siirtyy asenteina vanhemmilta opiskelijoilta nuoremmille. Tätä kierrettä ei katkaista pakolla. Siirryttäessä pois päin pakkoruotsista sopiva välivaihe voisi olla esimerkiksi opiskelun muuttaminen niin, että opetusta aikaistetaan vaikkapa viidennelle luokalle, kun nuorempana kielten oppiminen on nopeampaa ja valmiiksi negatiivisia käsityksiä on ehtinyt muodostua vähemmän. Tällöin toisen asteen pakollisia ruotsinkursseja tulisi vähentää – kenties jopa nollaan. Peruskoulussa tulee ottaa kaikki irti lasten nopeasta omaksumiskyvystä, mutta tämän jälkeen tulee tarjota mieluummin vaihtoehtoja kuin pakkoja.

Koulutuksen muutokset eivät myöskään ole suoraan yhteydessä palvelutarjontaan. Tästä valittaminen on soimaan jäänyttä protektionismia. Työelämään kielen kuin kielen oppii tarpeesta, ei muutaman lukiokurssin pohjalta. Ylipäätään tulisi pyrkiä pakosta mahdollisuuksiin. Sen sijaan, että valtio (perinteiden mukaan) päättää, mitä kaikki opiskelevat, tulisi ihmisillä olla paremmat mahdollisuudet valita heille tärkeitä opiskeluaineita.

Rakastan kieliä ja pidän ruotsista, mutta se ei riitä perusteluksi säilyttää vanha järjestelmä. En halua kaunan, kinastelun ja väärinkäsitysten johtavan syyttömien panetteluun. Tällä hetkellä pakkoruotsi heikentää ruotsinkielen ja siinä samassa myös ruotsinkielisten asemaa. Jopa ruotsalaiset, joista harva edes tietää Suomessa puhuttavan ruotsia, saavat osan turhautuneisuudesta niskoilleen. Siksi en kannata pakkoruotsia.

Kirjoittaja on Joonas Mäkinen, matemaattisten aineiden opettaja, Piraattinuorten varapuheenjohtaja, Helsingin yliopiston akateemiset piraatit H-YARR:n puheenjohtaja ja Piraattipuolueen eduskuntavaaliehtokas Helsingin vaalipiiristä.

Tähän artikkeliin liittyvät asiasanat:
ruotsin kieli, tietoyhteiskunta, vaalit